

Sygn. akt II UK 372/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Halina Kiryło

SSN Roman Kuczyński

w sprawie z wniosku M. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

o wstrzymanie wypłaty emerytury,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 11 czerwca 2013 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych w [...] z dnia 21 czerwca 2012 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 czerwca 2012 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację wnioskodawcy M. G. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 13 lutego 2012 r., którym oddalono jego odwołanie od decyzji

Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 25 października 2011 r. wstrzymującej od dnia 1 października 2011 r. wypłatę emerytury przyznanej od dnia 1 sierpnia 2009 r. w związku z nierozwiązaniem stosunku pracy z Urzędem Miejskim [...], w którym pracuje od dnia 1 września 1995 r. do chwili obecnej.

W bezspornych okolicznościach faktycznych Sądy *meriti* zaaprobowały zastosowanie przez organ rentowy art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodanego od dnia 1 stycznia 2011 r. przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726), który stanowi o zawieszeniu prawa do emerytury bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Przepis ten – stosownie do art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych – miał zastosowanie do emerytur przyznanych przed dniem 1 stycznia 2011 r. (dniem wejścia w życie tej ustawy), poczynając od dnia 1 października 2011 r.

Sąd drugiej instancji wskazał także, że wobec wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 lutego 2006 r., SK 45/04 (OTK-A 2006, nr 2, poz. 15), uznającego art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej za zgodny z art. 32 Konstytucji RP, zarzuty apelacji, że zastosowanie tego przepisu wobec wnioskodawcy narusza zasady konstytucyjne, są nieuzasadnione. Sąd nie uwzględnił także wniosku o zwrócenie się z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego, wskazując na toczące się już w Trybunale Konstytucyjnym postępowanie w sprawie wniosku grupy senatorów o zbadanie zgodności art. 6 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw z art. 2, 21 i 64 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz z art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zm.) - K 24/11 w zakresie, w jakim z powodu uzyskiwania przez emeryta przychodu z tytułu zatrudnienia kontynuowanego po nabyciu prawa do emerytury bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą następuje zawieszenie prawa do emerytury również wobec emerytów, którzy nabyli prawo do emerytury na mocy

wcześniejszych przepisów, nie przewidujących konieczności rozwiązywania stosunku pracy.

W skardze kasacyjnej od tego wyroku, zaskarżając go w całości, pełnomocnik wnioskodawcy zarzucił naruszenie prawa materialnego - art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2011 r. w związku z art. 11, 12, 13, 13a, 14 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 ze zm.), art. 32 Konstytucji RP oraz art. 14 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 r. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że „przepis art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2011 r. wprowadzając możliwość uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego ubezpieczony wykonywał zatrudnienie bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, nie różnicuje ubezpieczonych według miejsca i rodzaju ich zatrudnienia”, oraz naruszenie przepisów postępowania – art. 378 § 1 i 382 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c., art. 382 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., wniósł o wydanie orzeczenia co do istoty sprawy poprzez zmianę wyroku Sądu pierwszej instancji w zaskarżonym apelacją zakresie i uwzględnienie odwołania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Po wydaniu zaskarżonego wyroku, Trybunał Konstytucyjny orzeczeniem z dnia 13 listopada 2012 r., K 2/12 (Dz. U. z 2012 r., poz. 1285) uznał, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony

zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP.

W utrwalonej judykaturze przyjmuje się, że skutkiem uznania za niekonstytucyjne przepisów w określonym zakresie jest obowiązek zapewnienia przez wszystkie sądy, które orzekały na podstawie niekonstytucyjnych przepisów prawa, stanu zgodnego z Konstytucją w zakresie wiążąco rozstrzygniętym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego (por. uchwałę z dnia 23 stycznia 2001 r., III ZP 30/00, OSNAPiUS 2001 nr 23 poz. 685 i wyroki: z dnia 5 września 2001 r., II UKN 542/00, OSNAPiUS z 2004 r. nr 2 poz. 36, z dnia 12 czerwca 2002 r., II UKN 419/01, OSNAPiUS z 2002 r. nr 23 poz. 58, z dnia 27 września 2002 r., II UKN 581/01, OSNAPiUS z 2002 r. nr 23 poz. 581, z dnia 18 grudnia 2002 r., I PKN 668/01, OSNAPiUS z 2004 r. nr 3 poz. 47, z dnia 18 maja 2010 r., III UK 2/10, OSNP 2011 nr 21-22 poz. 278 i z dnia 4 lipca 2012 r., III UK 132/11 - niepublikowany). Skoro uznane za niezgodne z Konstytucją przepisy prawa naruszały ustawę zasadniczą już od dnia ich wejścia w życie (*ex tunc*), to nie mogą być legalną podstawą orzekania przez sądy powszechne i Sąd Najwyższy. W wyrokach z dnia 7 marca 2013 r., I UK 519/12 (niepublikowany), z dnia 25 kwietnia 2013 r., I UK 593/12 (niepublikowany) i z dnia 6 czerwca 2013 r., II UK 330/12 (niepublikowany) - wydanych w analogicznych stanach faktycznych i prawnych, Sąd Najwyższy, uwzględniając art. 190 ust. 4 Konstytucji RP, uchylił wyroki, w których zastosowano art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS i przekazał sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.